

Prövning av formerna för gränsöverskridande clearing och avräkning

Beslut

1. Energimarknadsinspektionen (Ei) godkänner Nasdaq AS (Nasdaq), European Market Coupling Operators AS (EMCO) och EPEX SPOT SE (EPEX SPOT) förslag (bilaga 1) till former för gränsöverskridande clearing och avräkning.
2. Detta beslut kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen.

Beskrivning av ärendet

Av Europeiska kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (förordning (EU) 2015/1222) framgår att alla centrala motparter och överföringsombud ska sträva efter effektiva former för clearing och avräkning för att undvika onödiga kostnader och för att återspegla den uppkomna risken. Formerna för gränsöverskridande clearing och avräkning ska vara föremål för de berörda nationella tillsynsmyndigheternas godkännande.

Ansökan

I maj 2019 inkom EMCO, Nasdaq och EPEX SPOT med en gemensam ansökan om att Ei ska godkänna ett förslag till former för gränsöverskridande clearing och avräkning. Likalydande förslag har även skickats till de nordiska energitillsynsmyndigheterna, Energiavirasto i Finland, Forsyningstilsynet i Danmark och Norges vassdrags-og energidirektorat i Norge (de nordiska tillsynsmyndigheterna).

Samråd har skett med berörda marknadsaktörer mellan den 8 och 22 mars 2019.

Ei har tillsammans med de nordiska tillsynsmyndigheterna analyserat förslaget och kommit fram till att förslaget behöver ändras för att kunna godkännas. Ei har därför den 14 maj 2019 skickat en begäran om ändring till de sökande.

EPEX SPOT, Nasdaq och EMCO inkom var för sig med ett likalydande reviderat förslag den 16 september, den 18 september och den 17 oktober 2019.

Förslaget beskriver de gemensamma grundreglerna för gränsöverskridande clearing och avräkning som ska gälla för de nominerade elmarknadsoperatörer som är verksamma i de svenska elområdena. Grundreglerna som beskrivs i förslaget ska respekteras när de nominerade elmarknadsoperatörerna eller deras utpekade centrala motparter ingår privata avtal mellan varandra för gränsöverskridande clearing och avräkning.

Grundreglerna ska gälla för clearing och avräkning för både dagen före- och intradagsmarknaden.

Förslaget innehåller bland annat regler om kostnader som innebär att de centrala motparterna inte ska debitera varandra några avgifter (inklusive men inte begränsat till medlemsavgifter, handels- och/eller clearingavgifter) eller sträva efter att förmedla andra kostnader, eller avgifter för gränsöverskridande fysiska och finansiella clearing- och avräkningsaktiviteter mellan varandra. Vidare innehåller förslaget grundregler för clearingtransaktioner, fysisk- samt finansiell avräkning.

Av förslaget framgår bland annat att för dagen före-marknaden ska grundreglerna träda i kraft den dag då Ei godkänner ansökan eller det datum då arrangemangen, som ska säkerställa att det kan finnas flera nominerade elmarknadsoperatörer i de svenska elområdena, genomförs. För intradagsmarknaden ska grundreglerna träda i kraft den dag då Ei godkänner förslaget.

Samordning och ärendets handläggning

Ei har samordnat förslaget tillsammans med de nordiska tillsynsmyndigheterna och kommit fram till att förslaget kan godkännas av de berörda nationella myndigheterna.

Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

Kommissionens förordning (EU) 2015/1222

De centrala motparterna och överföringsombuden ska sträva efter effektiva former för clearing och avräkning för att undvika onödiga kostnader och för att återspegla den uppkomna risken. Formerna för gränsöverskridande clearing och avräkning ska vara föremål för de berörda nationella tillsynsmyndigheternas godkännande (artikel 77.2).

De föreslagna formerna ska även innehålla ett förslag till tidplan för dess genomförande samt en beskrivning av vilka effekter metoden förväntas få för de övergripande målen i förordningen (artikel 9.9).

De övergripande målen enligt förordning (EU) 2015/1222 är följande;

- a) Främja ändamålsenlig konkurrens inom elproduktion, elhandel, och elförsörjning,
- b) Säkerställa optimal användning av infrastruktur för överföring
- c) säkerställa driftsäkerhet,
- d) optimera beräkning och tilldelning av kapacitet mellan elområden,

- e) säkerställa rättvis och icke-diskriminerande behandling av systemansvariga för överföringssystem, nominerade elmarknadsoperatörer, byrån, tillsynsmyndigheter och marknadsaktörer,
- f) säkerställa och förbättra öppen och tillförlitlig information,
- g) bidra till en effektiv och långsiktig drift och utveckling av elöverföringssystemet och elsektorn i unionen,
- h) ta hänsyn till behovet av en rättvis och välordnad marknad och en rättvis och välordnad prisbildning,
- i) skapa en spelplan med lika villkor för nominerade elmarknadsoperatörer,
- j) tillhandahålla en icke-diskriminerande tillgång till kapacitet mellan elområden.

(artikel 3)

Ellagen (1997:857)

I ett beslut av nätmyndigheten enligt sådana riktlinjer som har antagits med stöd av förordning (EG) nr 714/2009 ska det anges att beslutet kan komma att ändras eller upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen (12 kap. § 1 b).

Ei:s motivering till beslutet

Samordning av ansökan

Ei har samordnat detta beslut med de nordiska tillsynsmyndigheterna och förslaget har varit föremål för samråd.

Prövning i sak

Förslaget innehåller gemensamma grundregler för gränsöverskridande clearing och avräkning som ska gälla för de nominerade elmarknadsoperatörer som är verksamma i de svenska elområdena. Grundreglerna som beskrivs i förslaget ska respekteras när de nominerade elmarknadsoperatörerna eller deras utpekade centrala motparter ingår privata avtal mellan varandra för gränsöverskridande clearing och avräkning. Reglerna ska gälla både för clearing och avräkning på dagen före- och intradagsmarknaden. Av förslaget framgår också när de föreslagna grundreglerna ska börja gälla.

Ei finner att förslaget uppfyller de krav som ställs på formerna för gränsöverskridande clearing och avräkning i förordning (EU) 2015/1222. De nominerade elmarknadsoperatörernas förslag kan därför godkännas.

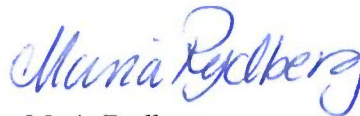
Hur man överklagar

Se bilaga 2, så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även chefsjuristen Göran Morén, biträdande chefsekonomen Jens Lundgren, avdelningschefen Caroline Törnqvist samt analytikern Maria Rydberg, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Maria Rydberg

Bilagor

1. Ansökan – Formerna för gränsöverskridande clearing och avräkning för de svenska elområdena.
2. Så här gör du för att överklaga beslutet.

Skickas till

EPEX SPOT SE (delges)

European Market Coupling Operator AS (delges)

Nasdaq AS (delges)

Affärsverket Svenska kraftnät (för kännedom)

ACER - Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (för kännedom)